

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven drie dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Dierenarts Toon Meesters uit Roosendaal, Jef Laureyns, verbonden aan de Universiteit Gent (en dierenarts te Merelbeke) en Jan Dijkhuizen, werkzaam bij de Graafschap dierenartsen te Vorden, wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziektebeeld tot behandeling.

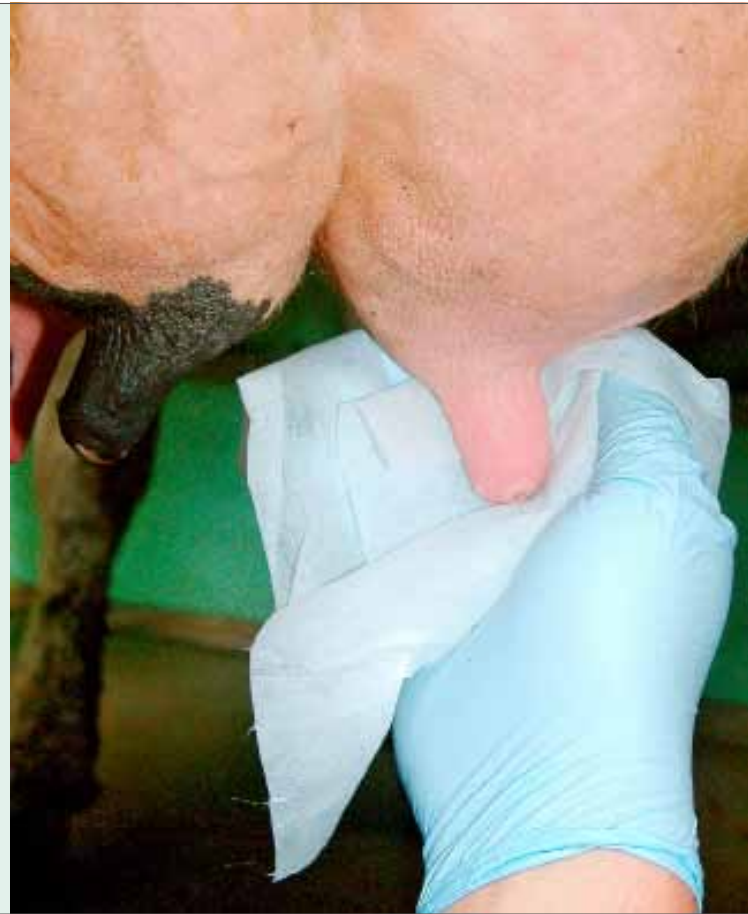
Infectie zeer besmettelijk en niet gevoelig voor antibiotica

Mycoplasma-uierontsteking

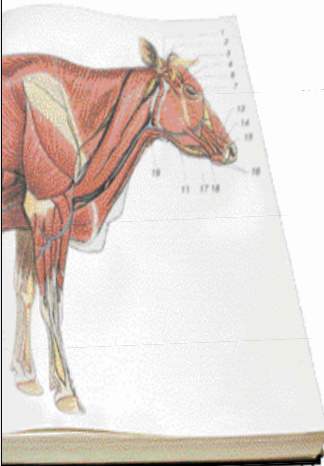
Het bericht was kort en duidelijk aan de telefoon: 'We hebben ineens een aantal dieren met uierontsteking, zelfs aan meerdere kwartieren.' Op het bedrijf aangekomen bleek dat de aangetaste dieren koorts hadden, niet eens $z\neq 0$ zrm in productie waren afgenomen.

Vóór de behandeling volgens het bedrijfsbehandelplan zijn melkmonsters voor bacteriologisch onderzoek afgenomen. Bij de controle van de melkmachine bleek het vacuüm te hoog, waarop een correctie volgde. Na drie dagen kwam de GD-uitslag van de kweek. Diverse omgevingskiemen waren wellicht de oorzaak, allemaal goed te behandelen met antibiotica. Nog een paar dagen later vroeg de veehouder al om 'straffere' antibiotica, omdat niets werkte en er nieuwe gevallen waren.

Op dat moment vermoedde ik dat een mycoplasma-infectie en niet de melkmachine wel eens de oorzaak van de ellende kon zijn. Nog dezelfde dag zijn niet-ingevroren melkmonsters verzonden voor onderzoek op mycoplasma en alle monsters op één na bleken positief op deze kiem. Een ramp, want een koe met mycoplasma-mastitis blijft bijna altijd een uitscheider. Het advies was dan ook: alle positieve dieren isoleren en na de wachttijd afvoeren. Om subklinische dragers te vinden, heeft het Melkcontrolecentrum (MCC) in Lier van alle melkgevende dieren monsters via een PCR gepoold melkonderzoek onderzocht op mycoplasma. Zo werden nog vijf dragers gevonden die ook zijn afgevoerd. De komende maanden worden vers afgekalfde dieren ook onderzocht. Inmiddels is tien procent van de dieren afgevoerd. Nu maar hopen dat een grotere ramp is voorkomen.

De encyclopedie **mycoplasma-mastitis**

Mykoplasma's zijn micro-organismen die niet vallen onder de bacteriën of de virussen. Ze zitten er tussenin. Ze verzaken longinfecties, gewrichtssteking en mastitis. Mycoplasma mycoides is het meest voorkomende type. Antibiotica zijn niet werkzaam bij deze infecties.

Uierontsteking aan meerdere kwartieren met vlokjes in waterige melk, die totaal niet reageert op een antibioticumbehandeling is kenmerkend voor een mycoplasma-mastitis. De geïnfecteerde koe heeft hoge

koorts, een harde uier en geeft nauwelijks melk, maar is toch maar matig ziek. De infectie treedt op in alle lactatiestadia. Behandelen helpt niets en eenmaal besmet betekent altijd een uitscheider. Daarmee is afvoeren de enige optie bij het optreden van deze uierinfectie.

De besmetting wordt doorgegeven in de melkput door tepelvoering, uierdoek of de handen van de melker. Strikte hygiëne, melkershandschoenen en jodiumdip helpen besmetting van koe op koe te voorkomen. Daarnaast is het opsporen en afvoeren van dragers echt noodzakelijk. Aankoop van dieren die na afkalven de kiem uitscheiden, is vaak de oorzaak van de introductie van mycoplasma-mastitis. Of kalveren die een mycoplasma-longontsteking doormaken later daarvan mycoplasma-mastitis kunnen krijgen, is niet helemaal duidelijk, maar ook niet uit te sluiten.